

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku K. S.

przy uczestnictwie Miasta W., K. W., D. M., T. M., K. W., A. W., M. M. i M. W.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 maja 2008 r.,

zażalenia uczestnika postępowania Miasta W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 listopada 2007 r., sygn. akt V Ca (...),

- 1) uchyła zaskarżone postanowienie,**
- 2) oddała wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Miasto W. wniosło apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 17 kwietnia 2007 r., stwierdzającego zasiedzenie nieruchomości określonej we wniosku K. S. Apelację tę podpisała adwokat E. S., powołując się na złożone do akt sprawy pełnomocnictwo z dnia 20 listopada 2006 r. Z pełnomocnictwa tego wynika, że adwokat E. S. jest umocowana do reprezentowania Miasta W. przed sądami powszechnymi w sprawach dotyczących nieruchomości rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym - jednak o tyle tylko, o ile wartość przedmiotu sprawy nie przekracza 2 000 000 zł. We wniosku wszczynającym sprawę, w której zapadło postanowienie Sądu

Rejonowego z dnia 17 kwietnia 2007 r., wartość ta została określona na 2 103 000 zł; taka też wartość przedmiotu zaskarżenia została wskazana w apelacji Miasta W.

W dniu 14 października 2007 r. Sąd Okręgowy wezwał adwokata E. S. do uzupełnienia w terminie 7 dni braków formalnych apelacji przez wskazanie umocowania do wniesienia apelacji o wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącego 2 103 000 zł. W zakreślonym terminie adwokat E. S. wniosła pismo zawierające oświadczenie, że jako załączniki składa:

- pełnomocnictwo procesowe ogólne z dnia 23 lipca 2003 r. udzielone radcy prawnemu J. K. do zastępowania Miasta W. przed sądami powszechnymi, i
- pełnomocnictwo substytucyjne z dnia 2 grudnia 2006 r. udzielone adwokatowi E. S. przez radcę prawnego J. K. do reprezentowania Miasta W. w sprawie o zasiedzenie wszczętej w wyniku wniosku K. S., toczącej się przed Sądem Rejonowym w W.

Postanowieniem z dnia 26 listopada 2007 r. Sąd Okręgowy odrzucił apelację Miasta W. Uznał, że skoro apelacja w sprawie o wartości przedmiotu sporu w kwocie 2 203 000 zł została wniesiona z powołaniem się na udzielone adwokatowi E. S. pełnomocnictwo procesowe ograniczone do spraw o wartości nie przekraczającej 2 000 000 zł, to nie mogło stanowić należytego umocowania do wniesienia apelacji pełnomocnictwo substytucyjne udzielone adwokatowi E. S. przez radcę prawnego J. K., której umocowanie do reprezentowania Miasta W. przed sądami powszechnymi nie zawiera żadnego ograniczenia. Uwzględniając, że pełnomocnictwo opiera się na oświadczeniu woli reprezentowanego, nie można było, w ocenie Sądu Okręgowego, bez wyraźnego oświadczenia reprezentowanego Miasta W. uznać, iż brak umocowania adwokata E. S. do wniesienia apelacji został usunięty przez zgłoszenie się nowego pełnomocnika i udzielenie przez niego pełnomocnictwa substytucyjnego adwokatowi E. S. Decydująca była znana Sądowi Okręgowemu wola reprezentowanego wyrażona w pełnomocnictwie udzielonym „bezpośrednio” adwokatowi E. S.

W zażaleniu Miasto W. zarzuciło, że postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 26 listopada 2007 r. zapadło z naruszeniem art. 91, 92 i 373 k.p.c. oraz art. 21 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jedn. tekst: Dz. U z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 ze zm.). Według skarżącego, jeżeli Sąd Okręgowy miał wątpliwości co do jego woli dotyczącej zakresu umocowania adwokata E. S., powinien wolę tę ustalić w drodze interpretacji, zgodnie z art. 65 k.c., lub zwrócić się do skarżącego o jej wyjaśnienie. W okolicznościach sprawy miarodajne, zgodnie z art. 65 k.c., powinno być - jako późniejsze - pełnomocnictwo substytucyjne. Uwzględnienie przez Sąd Okręgowy

wcześniejszego pełnomocnictwa z dnia 20 listopada 2006 r., o węższym zakresie, było działaniem naruszającym interesy skarżącego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 89 § 1 k.p.c., określone w nim dokumenty, z zastrzeżeniem wyjątku przewidzianego w § 2, stanowią wobec sądu i uczestników postępowania wyłączny dowód udzielenia pełnomocnictwa procesowego. W orzecznictwie przyjmuje się, że dołączenie do pisma procesowego dokumentu pełnomocnictwa lub jego wierzytelnego odpisu jest, w myśl art. 126 § 3 k.p.c., warunkiem formalnym, wobec czego w razie niezachowania tego warunku należy wezwać do jego uzupełnienia w określonym terminie, stosownie do art. 130, 370 lub 373 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2003 r., III CZP 54/03, LEX nr 103097, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 r., III CZP 74/03, OSNC 2005, nr 1, poz. 6, i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2005 r., III UZ 29/04, OSNP 2005, nr 11, poz. 165).

Podzielając wyjaśnienia zawarte w literaturze przedmiotu, należy uznać termin wyznaczony do usunięcia braku formalnego za niezachowany, jeżeli strona w tym terminie w ogóle nie podjęła czynności uzupełniającej lub wprowadzi ją podjęła, ale w taki sposób, że brak nie został w całości uzupełniony.

W okolicznościach sprawy nie było podstaw do stwierdzenia tak rozumianego niezachowania terminu wyznaczonego do usunięcia braku w postaci przedłożenia dokumentu pełnomocnictwa o odpowiednim zakresie umocowania. Uwzględniając, że udzielenie adwokatowi przez radcę prawnego pełnomocnictwa substytucyjnego, o którym mowa w art. 21 ustawy o radcach prawnych, oznaczało udzielenie adwokatowi - substytutowi pełnomocnictwa w granicach umocowania radcy prawnego przez samego skarżącego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2006 r., I CZ 78/06, LEX nr 276382), a radca prawny był umocowany do reprezentowania skarżącego bez żadnych ograniczeń – a zatem i w sprawie wszczętej przez wnioskodawcę, należało przyjąć, iż przez przedłożenie Sądowi Okręgowemu w określonym terminie tego pełnomocnictwa substytucyjnego wraz z pełnomocnictwem udzielonym radcy prawnemu wskazany brak formalny został uzupełniony w terminie w całości.

W okolicznościach sprawy wyłonił się inny problem niż nieuzupełnienie w terminie w całości braku formalnego dotyczącego przedłożenia dokumentu pełnomocnictwa o odpowiednim zakresie umocowania. Przedłożenie w terminie dokumentów pełnomocnictwa w brzmieniu wskazującym na umocowanie adwokat E. S. do złożenia w

imieniu skarżącego apelacji o wartości przedmiotu zaskarżenia w kwocie 2 103 000 zł mogło zrodzić jedynie wątpliwości interpretacyjne co do przysługiwania jej rzeczywiście umocowania w takich granicach ze względu na wcześniejsze ograniczenie jej pełnomocnictwa. Skarżąca trafnie podniosła, że wątpliwości te powinny być usunięte w drodze wykładni uwzględniającej dyrektywy art. 65 k.c. lub przez zażądanie od skarżącego w nowym terminie stosownego dokumentu usuwającego wspomniane wątpliwości. Należy się też zgodzić ze skarżącą, że w okolicznościach sprawy decydować powinno - jako późniejsze – pełnomocnictwo substytucyjne. Obecnie wątpliwości w tym względzie usuwa ponadto fakt złożenia rozpoznawanego zażalenia przez pełnomocnika niewątpliwie odpowiednio umocowanego do reprezentowania Miasta W. w sprawie wszczętej przez wnioskodawcę.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ §3 i art. 13 §2 k.p.c., a co do kosztów postępowania wywołanego wniesieniem zażalenia – art. 520 §1 k.p.c.).